

Tavalyi részesedés — talonban

Miért nem fizet a Városellátó?

Bármennyire is furcsa, igaz: a Csongrád megyei Városellátó Szövetkezet immár több mint fél éve nem fizeti ki dolgozóinak az őket jogosan megillető nyereségrészesedést egy részét. Félreértés ne essék a tavalyi nyereségrészesedésről van szó! Hogy honnan veszem ezt a képtelenséget? A múltkor bent jártam egyik szegedi üzletükben és éppen az elnökkel vitatkoztam az eladók. Nem akartam elhinni, hogy még nem kapták volna meg pénzüket az emberek, hiszen néhány hét és vége ennek az esztendőnek is. De lássuk csak a históriát!

Még az év elején történt, hogy összeadták és kivonták a szövetkezet tavalyi eredményeit és megállapították, hogy a múlt évi munka alapján a szövetkezet dolgozóit 502 ezer forint nyereség illeti meg, amelyből levonták a kötelező tartalékra meghatározott 50 ezret és a bértülpés összegét, 90 ezer forintot. Maradt tehát kifizetésre 362 ezer forint. Ezt is osztották szorozták. A vezetőbeosztásuk részére 92 ezer forint nyereségprémium és nyereségjutalom címén 101 ezer forint. Summa summárum, maradt a beosztott dolgozók számára 246 ezer, amelyet 86 felé kellett — természetesen differenciáltan — szétosztani. A „bibí” akkor kezdődött, amikor ebből a 246 ezerből az igazgatósági közgyűlés lecsipett 89 ezer forintot a tartalékalap további gyarapítására. Erről azonban mit sem tudott a szövetkezet szakszervezeti bizottsága.

A szakszervezeti bizottság meg is fellebbezte a dolgot, védvén a munkások érdekeit, hiszen amikor kifizették amit kifizettek, úgy is tájékoztatták az embereket, hogy az csupán előleg a nyereségből. A szakszervezeti bizottság fellebbezését a szegedi I. kerületi tanács (akkor még nem hivatalnak nevezték) ipari és kereskedelmi csoportja elutasította azzal az indoklással, hogy a közgyűlés határozata nem törvénysértő, tehát jogosan tartották vissza a 89 ezer forintot. E tanácsi határozatnak a száma 2010/18 1971., a kelte pedig 1971. március 25-e. Aláírója Lacsán József csoportvezető.

Ezzel a határozattal természetesen nem értett egyet a szövetkezet szakszervezeti bizottsága, hiszen a tartalékalapba való összeg nagyságát a kollektív szerződés meghatározta, amely a szövetkezet törvényerejű rendelkezése, de különben is az igazga-

tó tanács mint olyan, egy-maga nem dönthet, csak a szakszervezet meghallgatásával, egyetértésével. A szövetkezet ügyvezető igazgatója, Mison Nándor is küldött ezután egy feljegyzést a kerületi hivatalhoz (ekkor már a városi tanács I. kerületi hivatalának). A válasz ezúttal az volt, hogy a tanács hivatala felküldi az ügyet a Pénzügyminisztériumba elvi állásfoglalás miatt. A PM-től olyan választ kaptak, hogy a részesedési alaphoz a tartalékalapba történő átcsoportosításhoz valóban szükséges a szakszervezeti bizottság egyetértése. Ezt a levelet május 20-án küldték Budapestre. A Munkügyi Minisztérium is foglalkozott a dologgal. Ezt írták: „...ha a kollektív szerződés nem tartalmazza a közgyűlés által meghatározott pénzösszegnek a részesedési alaphoz történő átcsoportosítását a fejlesztési alapba, akkor a közgyűlés erre vonatkozó határozata nem hajtható végre.”

Erre a II. kerületi tanácsi hivatal, egészen más határozatot hozott. Erdemes idézni: „...kérelmükkel kapcsolatban értesítem, hogy felajánlásomra az Igazgatóság hatályon kívül helyezte az 1971. február 16-i közgyűlés 1/1971. számú határozatát. Ezzel kapcsolatban új határozatot hozott, mely szerint a 89 ezer forint összeget visszahelyezte a részesedési alapba. Felhasználásáról az igazgató tanács a szakszervezeti bizottsággal együttesen fog dönteni, az ezzel kapcsolatos jogszabályokat figyelembe véve.”

Ennek ellenére sem kaptak a dolgozók pénzt. Az úgy tovább futott, megjárta a Központi Népi Ellenőrzési Bizottságot, mely átküldte a panaszt elintézés céljából a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének központi bizottságához. A szakszervezetek felsőbb szerve is egyetértett a helyi szakszervezeti bizottság és a dolgozók jogos panaszával és az igazgató elnökhöz küldött levelét így fejezte be: „Felhívjuk továbbá figyelmét, hogy ha a szövetkezet részéről jogszabálysértő intézkedés fennáll, és ha azt jelen felhívításunk ellenére sem orvosolja, úgy kénytelenek leszünk erkölcsi vonatkozásban is a felelősséget felvetni, illetve kezdeményezni az illetékesek előtt.”

Elég bő irodalma van már ennek a 89 ezer forintnak. A szövetkezet vezetői annak idején tudomásul vették a szakszervezeti bizottság „vétoját” és úgy vették tudomásul, hogy ha a felettes szervek is törvénysértőnek tartják a pénz átcsoportosítást, akkor visszahelyezik a részesedési alapba és kiosztják a jogosult dolgozók között. Ezek után valóban érhető a dolgozók „morgása”. Ők számítottak erre a pénzre, mely munkájuk alapján illeti meg őket, tessék akkor kifizetni számukra.

Nem rosszmájúság, de a vezetők a részesedési alaphoz eredeti nagyságához mérve régen felvették a már jelzett százezer forintot.

Gazdag István

Szuper Trabantok kerülnek forgalomba

A Trabant személygépkocsi gyártásában technikai módosításokat vezettek be. Az új kivitelű személygépkocsik — amelyek ülése például kényelmesebb, támlája állítható, s cserélhető huzattal készül — Trabant Szuper elnevezéssel kerülnek forgalomba. A technikai többlet-szolgáltatással a személygépkocsik kivitele, biztonsága is javult. A módosítással és korszerűsítéssel értékarányosan új árakat állapítottak meg, ami azt jelenti, hogy a Trabant kocsik ára 600 forinttal emelkedett. A Trabant 601 Limousin Szuper 46 600 forintba, a Trabant 601 Combi

Szuper 50 600 forintba kerül, s a 600 forintos áremelés érvényes a Trabant Hycomat típusokra is.

Képernyő

Napló a börtönből

Bakancsos lépések szabályos döngésével, az elfogott szököttre kilőtt sortűzzel kezdődik a film. Hullajelöltek kilépni — osztogat utasításokat a foglár, s néhány másodperc múlva a néző is részesedik a rögtönírt hatásán: az egyik fogoly golyót kap, a másik megússza évekkel. A megkegyelmezett öröme tébolyító, a halálra ítélt nyugalma ijesztő.

Ezeket bocsátja előre Szatmári György péntek esti tévéfilmje, a Fegyház a körúton. Az időpont a háború utolsó napjai, a nyilasok hatalomátvétele, a helyszín az akkori Margit körüti fegyház — s a szerző szemtanú. Túl sok konkrétum ahhoz, hogy bárki is elengedhesse a fantáziáját, s a fizikai lét bizonytalanságérzetén felül-

Irigyelték

Kint a szőregi határban zúgnak, dübörögnek a piros láncfalpasok. Forgatják a földet, szaporodnak a barázdák. Nagy Istvánt keresem. Az őrdögnek tartozom az úttal. Éjszakás. Most odahaza van Kúbekben, pihen.

Mi tagadás, jó néhány kübekházi embernek a szőregi Egyetértés Termelőszövetkezet jelenti az ipart, a jó keresetet. Traktorosok, állattenyésztők. Mondogatják is a faluban; ők megfogták az isten lábát. Ha telik is rajtuk az idő, jár a jó kereszt nap mint nap, s évről évre. Révbe értek.

APJA UTÁN TRAKTOROS

A falu szerint Nagy István Júliusban 3637 forintot, augusztusban 5020, szeptemberben 4859, októberben pedig 3122 forintot keresett 21 nap alatt. A november még jobb lesz. A nehéz gépekre, a láncfalpas traktorokra ez talán a legjobb hónap. Mennek szakadatlan, nagy a teljesítmény, vastagabb a boríték. Nagy István meg olyan ember, nem válogat a munkában, amit rábíznak, csinálja becsülettel és jól. Szeretik a közös gazdaságban. Megbecsülik.

Új traktorokat kaptak, az elsők között adták neki is a piros masinát. A keresetével is elégedett lehet. 1969-ben a havi átlag 4119 forint volt, tavaly a napi átlagkeresete 185 forint.

Kis ház a falu szélén. Előtte piros motor pihen. Nagy Istvánt az ágyból zavarjuk fel. Alighogy hazajött az éjszakai műszakból, tett-vett a kertben, utána ledőlt. 1944-ben született, egy kislánya van, felesége nem dolgozik, a háztartást vezeti. A férj 1966-tól az Egyetértés Tsz traktorosa.

— Gyerekkoromban szerettem meg ezt a mesterséget. Apám a deszki gépállomáson volt traktoros. Ha tehettem, iskola után mindjárt szaladtam hozzá a határba és segítettem. Jó volt vele. Őreg Hoffer-traktorral járt. Megbarátkoztam a géppel. Aztán 15 éves koromban jelentkeztem én is a gépállomáson. Idénymunkára alkalmaztak. Napközben szánthattam, dolgozhattam a gépekkel. Nem volt nekem más kívánságom, vágyam sohasem. Egy megbízható, hűséges masina, azzal eldolgozhat az ember. A határ nagy, elférni benne. Eleinte én is Hoffer-traktorral jártam. Hol van az már?

A szakma a családban maradt. Észrevétlenül váltotta fel apját a fiú. Dolgozott Hofferrel, Utossal, MTZ-vel, DT—54-essel, DT—100-assal és most DT—75-össel. Ez a legjobb. A legszebb. Új. A nyáron kapták. A megbízható traktoroknak adták, felelősség egy ilyen gépet kormányozni. Ha tönkremegy, nagy kár éri a szövetkezetet.

KÉT MŰSZAKBAN

Két műszakban tart a mélyszántás. Reggel 6-tól este 6-ig és este 6-tól reggel 6-ig. — Éjszaka jobban szeretek dolgozni. Többet lehet haladni. Nem áll meg az ember csak éjfélkor „vacsorázni”. A traktor is jobban húz, lehül a levegő, van látszat a munkának. Igaz, nem látni semmit, csak a barázdát meg az ekét. De nem lehet megenni. Egy életet át sem lehet elunni.

Nem könnyű a traktoros mesterség. Nemcsak a zaj, az állandó dübörgés, de az állandó rázás is hat a szervezetre. Évek múltán „szétrázta” az embert. Mondják, rideg mesterség. A traktorosok maguknak való emberek.

— Eppen a nyugalmat szeretem benne. A határt jobban ismerem jóformán, mint a saját falumat, az utcabe-
lieket. A Tisza—Maros háromszögben egy-két határ-rész kivételével dolgoztam már mindenütt. Hallgatom a motort, nézem a barázdákat. Ennyi nekem elég. Ha éjszaka elálmosodom, leugrok és körülszaladom a masinát.

Aztán halad újra a munka. Nagy ritkán meghibásodik a motor, próbálom megjavítani, ha nem boldogulok, jönnek a szerelők. A motornak lelke van. Néha „kikeressük”, s megértjük. Ha beteg, meggyógyítjuk. Aki szereti a szakmáját, annak könnyen telnek a napok. Amíg a szervezetem bírja, addig a traktoron maradok. Nyugodtabb így. Sokan, főleg a fiatalabbak közül iparkodnak, hogy tehergépkocsira, személygépkocsira jussanak. Megszerzik a jogosítványt és hűtlenek lesznek a traktorhoz. Én nem úgy vagyok vele. Ha csinálok kárt, magamnak csinálom. Nincs itt az országút, elférünk a határban, nem szalad belém senki.

A faluban ritkán látják Nagy Istvánt. Ha éjszakán, korán reggel jön meg, kicsit bókálázol a kertben, utána pihen. Sötétedéssel ismét várja a munka. Ha meg nappalos, hajnaltól estig oda van. Nem ér rá törődni mások életével, ügyeivel, bajaival. Vele is kevesen törődnek, némelyek megjegyzik, könnyű neki, dől hozzá a pénz. Azért senki sem cserélné vele. Se szabad ideje, se könnyű pénzszerzési lehetősége nincs. Keményen megdolgozik minden forintért.

PARANCSOL A MUNKA

A piros DT-k csőrömpöléssel, zúgással haladnak. A hatalmas kukoricatáblán több forgó-dík, nem messze egymástól. Órákig nem állnak meg, a traktorosok nem válhatnak szót egymással. Egyetlen kapocs a zúgás, a szaporodó barázdá-tenger. Jó késő délután, amikor váltásra készülődnek, szünetel a munka. Ápolják a gépeket, átálkálnak egymáshoz, közhe-lyeket mondanak; mi újság, hogy vagy? Jól. Vasárnap győzött a futbalcsapat. Ennyire futja, s újra parancsol a munka, sürgét az idő. A nehéz gépek legjobban ezekben a hetekben keresnek, amíg ki nem fagy az eke a földből.

A gép hasonlítja az embert. Hiába a háztáji, Nagy István csak a legszükségesebbeket végzi el. Nem szeret a földdel bajlódni. A háztáji természet is gépek takarítását járja.

— Mindennap ott hagyom a munkámat, s megérkezem hozzá a szövetkezetbe. Itthon pihenek. Nagy szükség van rá. Nincs még televízió, kocsira se gyűjtünk. A rádió szól egész nap. A családot felvidíti és erőt ad. Másra nem vágyom. Csak a tél múlik el nehezen fölöttem. Akkor beszorulunk a műhelybe. Javítjuk a masinákat, a traktorokat. Alig várom, hogy eljöjjön a tavasz, s mehetünk ki a szabadba, a határba. Friss levegőre. Akkor enyém az egész világ.

Sz. Lukács Imre

Élen járó egység a szegedi karhatalom

Tegnap, szombaton délelőtt bensőséges ünnepség keretében tartottak eredményhirdetést a szegedi karhatalmi alakulatnál az 1971-es kiképzési évben lezajlott szocialista versenymozgalomról. Az ünnepségen megjelent dr. Kelemen Miklós ezredes, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, valamint a BM. Karhatalom Országos Parancsnokság képviselőiben dr. Bok Péter alezredes.

Férka Mihály alezredes, az egység parancsnoka értékelte a kiképzési esztendőt, a karhatalmista egységek munkájában, tanulásában a szocialista versenymozgalom szerepét, jelentőségét, a szolgálati és kiképzési feladatokat maradéktalan teljesítését. Dr. Bok Péter alezredes a BM. Karhatalom Országos Parancsnokság elismerését tolmácsolta, hogy a szegedi karhatalmisták

1971-ben másodízben nyerték el az Elenjáró egység kitüntető címet. Egyben köszöntötte a kiváló és élenjáró eredményeket elért, s ennek alapján a kitüntetett, megjutalmazott parancsnokokat és beosztottakat.

Gyorsolvasási ismeretek

A napokban Gyorsolvasási címmel jelentetett meg könyvet a KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézete. A könyv szerzője, dr. Dezső Zsigmondné hazánkban elsőként foglalta össze a gyorsolvasás elsajátításához szükséges ismereteket, s egy-egy gyakorlatihoz mintákat is mellékel.

Külföldön már négy évtizede foglalkoznak gyorsol-

vasás-oktatással egyetemen, főiskolákban és iparvállalatoknál. Ezekben a tanfolyamokon a hallgatók többsége olvasási sebességét két-háromszorosára növelheti. A hazai gyorsolvasás-tanulás elősegítésére a KGM intézete később tanulási vezérfonalként gyakorlati tan-
könyv kiadását tervezi. (MTI)